

Grundnotat

om

Kommissionens grøn bog om "Forbedring af befolkningens mentale sundhed. På vej mod en strategi for mental sundhed i Den Europæiske Union" (KOM (2005) 484 endelig)

1. Resumé

Grøn bogen har til formål at fremme en bred debat om mental sundhed. Med grøn bogen iværksættes en europæisk høringsproces med henblik på bidrag til overvejelser om en EU-strategi for mental sundhed. En sådan strategi vil efter Kommissionens opfattelse bl.a. kunne vedrøre fremme af mental sundhed for alle, forbedring af livskvaliteten for mennesker, der lider af en psykisk sygdom, samt øget erfarings- og vidensudveksling i EU.

2. Indledning og baggrund

Kommissionen har udsendt en grøn bog om "Forbedring af befolkningens mentale sundhed. På vej mod en strategi for mental sundhed i Den Europæiske Union" (KOM (2005) 484 endelig).

Grøn bogen skal ses i sammenhæng med WHO's ministerkonference om mental sundhed i januar 2005, hvor Kommissionen blev opfordret til at bidrage til implementeringen af den handlingsplan, som blev vedtaget på konferencen.

3. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

4. Formål og indhold

Formålet med grøn bogen er at igangsætte en debat om mental sundhed blandt de europæiske institutioner, regeringer, sundhedspersonale, nøglepersoner i andre sektorer, i befolkningerne, herunder patientorganisationer, i forskningsmiljøerne mv. om relevansen af spørgsmålet om mental sundhed i EU sammenhæng, herunder behovet for en strategi på EU-niveau og dets mulige prioriteter.

Det anslås ifølge grønbogen om mental sundhed, at mere end 27 pct. af de voksne europæere vil opleve en eller anden form for mental sygdom i løbet af et år. De mest almindelige former for mental sygdom er angst og depressioner. Det anslås således, at depression i år 2020 er den mest udbredte årsag til sygdom i den udviklede verden ("developed world"). Det anslås, at mental sygdom koster 3-4 pct. af bruttonationalproduktet, fortrinsvist ved tabt produktivitet. Mentale problemer er en af hovedårsagerne til tidlig tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet og førtidspensionering i europæisk sammenhæng.

Ifølge Kommissionen forventes høringsfasen at løbe frem til sommeren 2006, og der planlægges i denne fase tre temamøder. Afhængig af udfaldet af høringsfasen vil Kommissionen i efteråret 2006 eventuelt fremlægge et udkast til en EU-strategi.

Efter Kommissionens opfattelse vil en EU-strategi kunne fokusere på at fremme den mentale sundhed for alle. Endvidere vil der kunne sættes fokus på, hvordan mental sygdom kan imødegås ved forebyggende tiltag, og hvordan livskvaliteten kan forbedres for personer, der lider af psykisk sygdom ved social inklusion og ved beskyttelse af personernes rettigheder og værdighed. Endelig anfører Kommissionen, at der vil kunne fokuseres på at udvikle et informations-, undersøgelses- og vidensopsamlingsystem i EU.

I grønbogen nævnes som mulige initiativer, der kan komme ud af den konsultationsproces, der nu igangsættes. Den kan lede til en henstilling fra Rådet om fremme af mental sundhed og om reduktion af depression og selvmordsadfærd. Det nævnes endvidere, at de forslag, der kommer ind i konsultationsprocessen kan føre til, at der bliver identificeret "best practice" vedrørende fremme og social inklusion og beskyttelse af rettigheder for personer, der lider af psykisk sygdom. Det nævnes i den forbindelse, at personer med psykisk sygdom og situationen på psykiatriske institutioner kan blive inkluderet i EU's "Fundamental Rights Agency", som vil virke fra den 1. januar 2007. Endeligt nævnes, at der kan etableres et samarbejde imellem landene med det formål at give råd om relevante indikatorer for mental sundhed m.v.

5. Udtalelse fra Europa-Parlamentet

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig.

6. Gældende danske regler

Grønbogen skal først og fremmest bidrage til en debat om mental sundhed og berører ikke direkte gældende danske regler.

7. Konsekvenser

Grønbogen har ingen lovgivningsmæssige eller økonomiske konsekvenser for Danmark.

8. Høring

Der er ikke gennemført høring

9. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen er positivt indstillet over for grønbogen. Kommissionens prioritering af emnet og igangsættelsen af en bred høringsproces vil kunne bidrage positivt til fremme af mental sundhed i EU.

10. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Regeringen er ikke bekendt med offentlige tilkendegivelser om grønbogen i andre lande.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Grønbogen har ikke tidligere været forelagt Europaudvalget.